

IVM Coronanieuws 7 augustus 2020

Opening

Welkom bij het IVM Coronanieuws over geneesmiddelen en corona van 7 augustus.

Dexamethason

Het Europees Geneesmiddelenagentschap is gestart met de beoordeling van dexamethason voor de behandeling van COVID-19. Uit de - in het vorige Coronanieuws besproken - RECOVERY-studie blijkt dat dexamethason de mortaliteit vermindert bij COVID-19-patiënten met zuurstof of beademing. Het Europees Geneesmiddelenagentschap gaat de studieresultaten analyseren en daarmee het potentiële gebruik van dexamethason bij COVID-19 beoordelen. De SWAB heeft dexamethason al opgenomen als behandeloptie bij zeer ernstig zieke patiënten. Bij matig ernstig zieke patiënten kan het middel overwogen worden.

SWAB: www.swab.nl/nl/covid-19

Vaccins

De WHO heeft op 31 juli een nieuw overzicht gepubliceerd van COVID-19 vaccins die in ontwikkeling zijn. Inmiddels zijn er 26 kandidaat-vaccins in klinisch onderzoek, waarvan 6 in fase 3. Nog eens 139 vaccins zijn in preklinisch onderzoek. Johnson & Johnson heeft bekend gemaakt hun fase 2 klinische studie ook in Nederland te gaan uitvoeren, waarschijnlijk vanaf september.

De onderhandelingen tussen regeringen en de fabrikanten gaan in afwachting van de studieresultaten nog steeds door. De Europese Unie is na de deal met AstraZeneca ook dicht bij een afspraak met Sanofi en GlaxoSmithKline over hun gezamenlijke kandidaat vaccin. Het voorgenomen contract betreft de aankoop van 300 miljoen doses. Sanofi/GSK denkt hun vaccin op zijn vroegst juni 2021 op de markt te kunnen brengen, afhankelijk van de resultaten van de klinische studies en markttoelating. De Verenigde Staten hebben inmiddels afspraken gemaakt over de reservering van 6 mogelijke vaccins, het Verenigd Koninkrijk heeft 4 deals gesloten. Rusland zet in op een eigen vaccin dat mogelijk half augustus al geregistreerd wordt. Er zijn echter geen data gepubliceerd over de werkzaamheid en veiligheid van dit vaccin.

Inmiddels wordt er ook steeds meer bekend over de prijs van de kandidaat vaccins. Johnson & Johnson en AstraZeneca hebben aangegeven hun mogelijke coronavaccin tegen kostprijs te zullen verkopen, terwijl andere bedrijven wel een winstmarge hanteren. Voor het vaccin van AstraZeneca lijkt het om 2 euro 50 per dosis te gaan. Johnson & Johnson heeft aangegeven dat hun vraagprijs waarschijnlijk niet boven de 10 dollar uit zal komen. Pfizer heeft met de Amerikaanse regering een prijs van 19 dollar 50 per dosis afgesproken, terwijl Moderna inzet op 25 tot 30 dollar per dosis.

Artikel en video Ge-Bu

Het Ge-Bu heeft bij hun overzichtsartikel over geneesmiddelen bij de behandeling van COVID-19 een video gepubliceerd. De video gaat in op de verschillende stadia van COVID-19 en de aangrijpingspunten voor geneesmiddelen. Het eerste stadium kenmerkt zich door virusrePLICATIE en milde klachten. In het tweede en derde stadium treedt lokale en systemische hyperinflammatie op,

met ernstigere klachten tot gevolg. De video en het artikel gaan in op de geneesmiddelen die op grond van hun theoretische werkingsmechanisme effect zouden kunnen hebben bij COVID-19. Het bewijs voor werkzaamheid van de verschillende middelen is echter zeer beperkt tot afwezig.

Artikel en video: www.ge-bu.nl/artikel/geneesmiddelen-bij-covid-19

Huisartsen en hydroxychloroquine

Op social media wordt discussie gevoerd of huisartsen op verzoek van patiënten off-label hydroxychloroquine mogen voorschrijven als preventie of behandeling van COVID-19. Het antwoord daarop is nee. In de wet staat dat off-label voorschrijven alleen is toegestaan bij een bepaalde mate van consensus of wetenschappelijke onderbouwing. Beide ontbreken voor hydroxychloroquine bij COVID-19. Partijen als NHG, CBG en SWAB ontraden het gebruik van hydroxychloroquine op basis van de huidige wetenschappelijke stand van zaken. Mochten er in de toekomst wel wetenschappelijke publicaties komen die het gebruik van hydroxychloroquine ondersteunen, dan zullen we deze vermelden in dit Coronanieuws.

Antibioticaresistentie

Het Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance heeft in juni 2 webinars gehouden over antibiotica en COVID-19. De webinars gingen onder andere over de prevalentie van bacteriële co-infecties, best practices en gepast gebruik van antibiotica. Ook kansen en uitdagingen voor onderzoek naar antimicrobiële resistentie tijdens de COVID-19-pandemie kwamen aan bod. De webinars zijn online terug te kijken. In september volgt een 3e video over hoe de samenleving zich moet voorbereiden op antimicrobiële resistentie als wereldwijde dreiging.

Webinars: www.jpamr.eu

Astma en COPD

Huisartsen schreven aan het begin van de coronauitbraak in Nederland meer geneesmiddelen bij astma en COPD voor dan in 2019. Na de start van de lockdown daalde het aantal voorschriften weer tot iets onder het niveau van vorig jaar. De voorschrijfpatronen zijn onderzocht door het Nivel. Het aantal voorschriften voor middelen bij hoesten en verkoudheid halveerde tijdens de coronaperiode. Een verklaring is de afname van het aantal contacten met de huisarts voor hoesten en verkoudheid.

www.nivel.nl/nl/nieuws/peik-voorschrijven-geneesmiddelen-astma-en-copd-alleen-bij-start-lockdown

ZonMw-projecten

ZonMw heeft in het aandachtsgebied 'zorg en preventie' 20 projecten gehonoreerd over inzichten en geleerde lessen uit de coronapandemie. Voorbeelden van projecten zijn een onderzoek naar de ernst van COVID-19 bij patiënten die behandeld worden voor inflammatoire reumatische aandoeningen, de gevolgen van de coronapandemie voor de diagnostiek en behandeling van kankerpatiënten en de effecten van de pandemie op zorggebruik in de eerste lijn. Alle projecten starten in september 2020.

7 augustus 2020

ZonMw: www.zonmw.nl/nl/over-zonmw/coronavirus/onderzoek-naar-corona-en-covid-19/zorg-en-preventie-coronavirus/

NZa-Special

De Nederlandse Zorgautoriteit heeft een Special gepubliceerd over communicatie met patiënten in coronatijd. De NZa-Special bevat inspirerende voorbeelden en aanbevelingen voor zorgverleners die de communicatie met hun patiënten willen verbeteren of uitbreiden. De NZa heeft voor de Special samengewerkt met Patiëntenfederatie Nederland, het RIVM en het ministerie van VWS.

NZa-Special: <https://magazines.nza.nl/nza-specials/2020/06/index>

Tot slot

Het volgende Coronanieuws verschijnt over 2 weken: op vrijdag 21 augustus. Abonneer u op ons YouTube-kanaal of de journaalupdate op onze website om geen uitzending te missen.

www.ivm.nl